

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben háshoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
húsznap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszafizetés
vagy megörökítésre nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Helyes számú ára 3 fillér.

Nagyvárad sérelmei a városi törvényben.

A városok fejlődéséről szóló törvényjavaslat méltatásánál már kitejezést adtunk azon véleményünknek, hogy ez a törvény nem sokat lendít a városok helyzetén s különösen Nagyváradra alig szolgál nagyobb előnnyel.

Ezen véleményünk csakhamar beigazolást nyert.

Lukács Ödön, Nagyvárad város pénzügyi tanácsnoka, a törvényjavaslat áttanulmányozása után arról győződött meg, hogy a javaslat jelen alakjában sérelmes Nagyváradra. És ha figyelembe vesszük, hogy Lukács Ödön már hosszabb idő óta szakszerűen foglalkozik a kérdéssel, sőt a városok kongresszuzának megbízásából törvényjavaslatot is készített a városokról, amely a kongresszus teljes helyesléssel találkozott, az ő véleményét helytállóknak kell elfogadnunk.

Lukács Ödön kifogásait a törvényjavaslattal szemben közölte is Rimler Károly polgármesterrel és a tanács tagjaival.

Különösen sérelmes a javaslatnak a része, amely az államsegély felosztásáról intézkedik. Állítólag a városok teherbíró és fejlődő képességét vették alapul s e szerint szabták meg az államsegély nagyságát.

Hogy milyen adatok szolgáltak a teherbíró képesség megállapítására, azt nem tudjuk, csak az eredményt látjuk s abból nyilvánvalóan kitűnik, hogy az alapul vett adatok tévesek lehettek.

Nagyvárad igaz, gyorsan haladt a fejlődés útján, de ezt csak a polgárok oly nagymérvű megterhelése révén érte el, hogy ma már odajutott, hogy minden újabb teher egysíztenciájában támadja meg a polgárságot. A javaslat készítője bizonyára nem vette figyelembe, hogy Nagyvárad városa ezt a fejlődést jórésben törlesztéses kölcsönökből fedezte, nem bir sehol nagyobb értékű birtokkal. Ha pedig azt tekintették, hogy közköltője csak 55 százalék, elfelejtkeztek arról, hogy Nagyváradon házbéradó van s hogy dacára, miszerint a városi adójának vagyis közköltőjének százalékszerinti összege nem emelkedett ugyan évek óta, de az adóösszeg mégis horribilis összeggel magasabb évről-évre, mert a közköltő alapjául szolgáló III. oszt. államadó emelkedett s így a város polgársága sokkal súlyosabb terheket visel, mintha csupán a közköltőjét emelték volna.

A törvényjavaslat szerint pedig Nagyvárad városa csupán évi 75.000 koronát kap az államsegélyből, holott sokkal kisebb, sokkal vagyonosabb, kevesebb adóssággal bír s nem házbér, hanem házosztályadót fizető városok ehhez hasonló,

vagy pláne ennél nagyobb összeget kapnak az államsegélyből.

Ezek és még más sérelmek, a melyek a törvényjavaslat törvényté válása esetén érnék Nagyváradot, arra indították a város tanácsát, hogy a tizenkettedik órában kísérletet tegyenek, hátha sikerülne még valamit elérni Nagyvárad érdekében.

A városi tanács abban állapodott meg, hogy Lukács Ödön tanácsnok, aki legbeavatottabb ebben a kérdésben, még a mai nap folyamán Budapestre utazzék s dr. Hoványi Géza országgyűlési képviselővel keressék fel a belügyminisztert és a pénzügyminisztert és a helyzet világos feltárása mellett a város érdekeinek nagyobb figyelembevételét s legalább a jövőre nézve a város segélyezésének méltányosabb megállapítását kérik.

Erre mindenképpen rászolgált Nagyvárad városa s valljuk meg nyíltan, sajnos, rá is szorult.

A király várja a véderőtörvényt.

Az Union és a Narodni Listi mai számukban állítólag föltétlenül hiteles bécsi forrásból azt a hírt közlik, hogy a király elhalasztotta ischli utazását. Ugy volt, hogy ő felsége e hó 26-án még ischlibe pihenni, de megváltoztatta programját s Bécsben marad addig, míg az osztrák törvényhozás mindkét háza nem szavazta meg a védrőjavaslatokat.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Aldozat.

Harry a leányt szerette. Minden tekintete, minden szava, kezének minden delejes érintése visszarezgett Edith lelkében, aki még gyermek volt és a szerelemnek csak sajátságos, sejtelmes rügytakadását érezte szívében derengeni. Most ott áll szobája ablakánál és belebámult a park titokzatos csendjébe. Felbomlott haja, nehéz fonatokban omlik hóhéhr vállaira és vakító fehérségű karjaira . . . Odakünn enyhe szellő lengeti a virágok szirmait, melyekről esti harmat száll alá az illatterhes alkonyra . . . imbolygó árnyak surrannak a terebélyes fák sűrű lombjaiban és a természet halk szendergése, titokzatosága, a mindenható szerelem ábrándozásával töltötte be a leányka szívét, vágyterhelt gondolatokkal tért pihenőre és néhány pillanat múlva már boldog mosollyal elaludt . . . a gyermeteg ártatlanság, szendergő szenvedély édes mosolyával, melyben megelégedettség és biztató remény ölekezett . . . Az éj leszállt és az ablak alatt kesergő csalógány zengte panaszos dallamát . . .

Ugyanabban az időben, alig néhány száz lépésnyi távolságban, egy nagy, fehér ház ablakában egy másik nő, egy asszony bámult ki a holdsugárban, ragyogó kert mélységes csendjébe . . . Egy asszony, aki kereste, de nem találta a nyugalmát . . .

Nem tudta, hogy az »a másik« szereti-e őt? Nem tudta bizonyosan . . . csak sejtette

. . . és a nők hiúságból könnyű hajlandóságot éreznek a rokonszenvet és udvariasságot mélyebb vonzalomnak tulajdonítani. Az a »másik« mindig olyan gyöngéd, kellemes és szolgálatkész volt iránta és bár szerelmét soha szavakba nem foglalta, mégis — úgy látszott, — különös előszeretettel időzött társaságában, melegen résztvevett minden ügyének elintézésében, sőt gyakran támogatta bizalmas tanácsaival . . .

Lehetséges-e, hogy egy férfi ilyen feltűnő módon közeledjék a nőhöz, anélkül, hogy szeretné? . . .

Az asszony elfordult az ablaktól és a kivilágított tükörbe tekintett. A tiz évi gyötördés, melyet első házasságában férje haláláig mellőzése és megaláztatása miatt átszenvedett, nem hagyott semmi nyomot, elpusztíthatatlannak látszó szépségén . . . Várhat-e még szerelmet, boldogító szerelmet az élettől? Maga elé képzelte az imádott férfi alakját . . . Ugy, amint ő szerette! Nem kisleányos rajongással, mely a képzeletből, ábrándokból és kicsinyes hiúságokból táplálkozik, hanem az érett, sokat szenvedett asszony mély szenvedélyével, önfeláldozó és önmegtágadó, nagy szerelemmel . . .

Es ő — — a férfi . . . vajjon szereti-e? Ezt a kérdést mindig a saját előnyére válaszolta meg magának, mert mindig a fölébe csengtek azok a szavak, melyeknek kedvező jelentőséget tulajdonított . . .

Az óra egyet, majd kettőt, végre hármat ütött. Az ég helyet adott a sűrű hajnalnak . . . A csalógány panaszos danája elhallgatott . . .

A rigó fütyülése, vidám hangversenyre serkentette a többi tollas, dallos társait . . . Az ablak alatt édesen bugtak a vad gerlicék. Az asszony összehuzta az ablak selyemfüggönyeit, kimerülten párnái közé dobta magát és elmerült abba az álomtalan, nyugtalan alvásba, mely az öntudatot megszünteti ugyan, de üdülést és enyhülést nem nyújt . . .

Másnap délután a fiatal leányka látogatóba jött hozzá. Régi barátság fűzte őket egymáshoz . . . A leányka örömtől sugárzó arccal, ragyogó boldogságtól fénylő szemekkel lépett a szalonba.

— Orvendek, hogy egyedül találalak!

— Kis bohó, hisz magad kívántad, mikor látogatásodat előre bejelentetted.

— Tudom, de ez nem mindig az akaratunktól függ . . . lehetnek közbejött, nem várt körülmények is.

Az asszony gyöngéden maga mellé ültette.

— Jer, ülj ide mellém és add elő mi a bajod? Talán nem tetszik az új kalapod? Vagy megjavították a zsebpénzedet?

— Sokkal, de sokkal nagyobb dologról van szó! Eljegyeztem magamat Harry Martennel és ezt kötelességemnek tartottam legelőbb is veled, lelkem barátjával közölni, minden apró részleteivel együtt. Az asszony a név hallatára felszisszent, mintha vipera csipte volna meg . . . Azután siri csend, mélységes hallgatás következett . . . Egyike azon pillanatoknak, melyek egész örökkévalóságnak látszanak . . .

Végre megszólalt az asszony, halkán, minden látható megerőltetés nélkül, csodálatra méltó önmegtágadással:

Az ellenzék és a rendőrség.

A képviselőház ülése előtt megújultak a már megszokott kordon előtti jelenetek.

Háromnegyed tizenkét órakor az ellenzéki képviselők *Justh Gyula* vezetésével az Ország-ház kávéházából a parlament elé vonultak. Ma eltérőleg az eddigi napoktól a katonai kordon előtt egy rendőri kordon is volt, amely előtt több főfelügyelő, *Gersich főjegyző* és *Szeszler Hugó kapitány* állottak. *Justh* és a képviselőket nagy és egyre nagyobbodó tömeg követte, amelyet a csendőrök és rendőrök oszlattak széjjel. *Justh* akart keresztül menni a rendőri kordonon, de utját állotta *Köpf felügyelő* és egész halkán jelentette ki, hogy utasítást kapott arra, hogy a kizárt képviselőket a kordonon belül ne bocsássák be. *Justh Gyula* erre a következő kijelentést tette:

— Tiltakozom a törvénytelen feltartóztatás ellen. Mint képviselőnek kötelességem a Ház ülésén megjelenni, de ebben törvénytelenül megakadályoztak. El fog következni a megtorlás ideje, a mikor nemcsak azok fognak méltó büntetésben részesülni, a kik a törvénytelen intézkedést tették, hanem azok is a kik azok végrehajtásában segédkezést nyújtottak.

Majd gróf *Károlyi Mihály* állott elő:

— En nem kutatom azt, hogy megengedik-e, hogy a képviselőház ülésére bemennek-e vagy sem? Konstatálom, hogy a Házat katonai kordonnal zárták körül. En nem félek a katonai kordontól, mert ha kötelességem teljesítéséről van szó, akkor annak gyakorlásában magamat megakadályozni nem engedem, de kijelentem, a míg *Justh Gyulát* a parlamentbe be nem bocsátják, addig én se megyek be a képviselőházba.

A háttérben levő képviselők közül valaki megszólalt:

— Már megint nem eresztenek be ezek a gazemberek?

Köpf főfelügyelő megkérdezte:

— Orvendek kicsikém, a te érdekedben! Boldog vagy, ugy-e?

— Kimondhatatlanul! Nincs több olyan jó ember a világon, mint ő és olyan boldog leány, mint én! Es ezt mind . . . mind neked köszönhetem! . . . Nálad találkoztunk először és ő azt mondja, hogy engem és téged is nagyon szeret . . . téged azért, mert megengeded, hogy nálad gyakrabban találkozhassunk . . . Ugy-e te is szereted egy kicsit?

— Természetesen, kicsikém, — hebegte elsápadva az asszony.

— Jaj annyi szépet, kedveset és okosat beszélt nekem, hogy ha akarnám se tudnám elmondani! — csacsogta boldogan a leány.

Az asszony lelkében egy pillanatig szenvedélyes felháborodás és néma kétségbeesés gyűlemlett meg. Érezte, hogy őt szerette, mielőtt a fiatal leányt megismerte . . . Legutóbb egyik levelében még arra is kérte, hogy ejtse módját a kettesben való találkozásnak; nem szükséges, hogy a »gyermek« is mindig tanuja legyen . . . A levelet most is ott rejtgeti a kebelén és most önkéntelenül utána akart nyulni, de azután mégis meggondolta. Tehát csak addig tudta magához bilincselni, amíg a »gyermek« el nem hódította szívét? Megmutassa-e a »gyermek«-nek a hűtlen levelét? . . . Nem! Eldobta magától a tisztátalan gondolatot és szeretetteljesen megcirógatta a leánykát, mintha bocsánatért akart volna esdekelni és gyöngéden így szólott:

— Igazán, lelkemből örvendek a boldogságodnak?

— Tudtam, tudtam én, hogy te olyan jó

— Ki volt az?

Erre *Eitner Zsigmond* állott elő és megismételte kijelentését:

— En voltam az, nos, mi a kívánsága? Ismételttem most is, igenis gazemberek!

Huszár Károly: A gyilkosokat vasuti hordárok fogják el, maguk pedig itten feltartóztatják a képviselőket abban, hogy a parlamentbe jussanak.

Köpf felügyelő: Az urak visszaélnék megjegyzéseikkel, amelyeket különben egyáltalában tudomásul nem veszek.

Veszprémy István: Micsoda jogalapon tartóztatnak fel beünket a nyílt utcán, erre feleljen? — szólt *Köpf* főfelügyelő felé.

Köpf főfelügyelő: En azt nem vizsgálom, csak parancsot teljesítek.

Ezek után a kijelentések után a képviselők egy része *Justh Gyula* vezetésével az Ország-ház-kávéházba vonult, ahol az ellenzéki vezeték a kávéház teraszán foglaltak helyet, a képviselők másik része pedig a néppárt körhelyiségeibe vonult.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 21.

Elnök **Tisza István.**

Ülés kezdete fél egy órakor. Bemutatja a főrendiház elnökének átíratát, amelyben tudomására adja a Háznak a főrendiházban legutóbb történt választások eredményét. Bemutatja a »Budapesti Ujságírók Szindikátusának« átíratát, amelyben kéri, hogy a Ház *Pályi Ede* kizáratását helyezze hatályon kívül.

Tisza István gr. elnök: Amennyiben a kérelem nem ütközik a házszabályokba, javasolom, mondja ki a Ház, hogy a kizárás a holnapi naptól kezdődőleg megszűntnek tekintendő. A Ház hozzájárul az elnök javaslatához. Jelenti, hogy *Héderváry Lehel* kizáratása a mai nappal véget ért, ennél fogva holnaptól kezdve megjelenhet a Ház ülésén. Jelenti, hogy a legközelebbi nap folyamán az összes bizottságok megalakultak. Felhívja a jelenlevő *Mándy Samu*-t, az Üszeférhetetlenségi bizottság tagját az eskütételére. Megtörténik. Ezután *Solymossy Ödön* báró a véderő bizottság, *Hegedüs Lóránt*

vagy, mint az angyal! Harry is mindjárt itt lesz . . . azt mondta, hogy ki akarja kérni beleegyezésedet.

Mikorra Harry egy óra múlva megjött, a két nő már egymás karján sétált a kertben. Udvariasan köszöntötte az idősebbiket . . . zavarban volt ugyan, de hibásnak nem érezte magát. Meg volt győződve, hogy bizalmával nem élt vissza és mégis némi szentimentalizmussal emlékezett az együtt töltött szép órákra, mielőtt a »gyermek« közéjük lépett volna . . .

Az asszony barátságosan, erőltetett mosolylyal fogadta, pedig a szíve majd megszakadt a tudatban, hogy egy egész életre le kell mondania szerelméről. Leküzdötte fájdalmát, melyet elvisalni csak a nemes asszonyi lélek van hivatva . . .

— Nagyon megörültem a kedves hírnek, barátom! — mondta kényszerült, keserű mosolylyal.

Azután egy ideig még elbeszélgettek a fiatalok boldog jövőjéről és nemsokára barátságosan bucsút vettek a ház urnójától és karöltve távoztak . . .

Es az asszony? Roskadozó léptekkel, mélyen elgondolkozva folytatta sétáját az árnyas fasorban. Már bealkonyodott . . . az est is lezállt és az asszony még mindig ott bolyongott, hogy tomboló fájdalmát lecsillapíthassa . . .

Azután halkán, nesztelenül lépett a házba, magános szobájába, ahol nyugalmat, békét és álmod keresett . . .

Vajjon mikor találja fel, szegény? . . .

John Clare.

a pénzügyi és közigazgatási bizottság jelentését.

Tisza István gróf elnök javasolja, hogy a két bizottság által letárgyalt javaslatokra is mondja ki a Ház a sürgősséget, azonban csak a hétfői ülésen tűzzék ki napirendre. A Ház ehhez hozzájárul.

Holtay Ferencz a közlekedésügyi és pénzügyi.

Vadász Lipót a közgazdasági bizottság jelentését terjesztette e elő kérve kinyomtatását és szétosztását.

Ülés vége 2 órakor.

Lukács és Hazai Bécsben.

Lukács László miniszterelnök titkára, *Latinovics Endre* dr kíséretében az éjjeli vonattal *Marcheggea* át tegnap reggel fél hét órakor Bécsbe érkezett.

Egy órával később *Hazai* honvédelmi miniszter *Berlitska* vezérkari alezredes kíséretében *Bruckon* át érkezett Bécsbe. Mind a két miniszter a *Bankgassei* magyar házban szállott meg. A miniszterelnök és a honvédelmi miniszter bécsi utja közt nincs semmi összefüggés. Míg a miniszterelnök azért jött Bécsbe, hogy az uralkodónak jelentést tegyen és a külügyminiszterrel is értekezzen, addig a honvédelmi miniszter Bécsben léte katonai szaktanácskozásokban való részvételének szól.

Illetékes helyről jelentik, hogy a tanácskozások, amelyekben *Hazai* honvédelmi miniszter részt fog venni, az új tüzérségi formációk körül forognak.

A honvédelmi miniszter nemcsak ma, hanem a holnapi nap folyamán is részt fog venni a tanácskozásokban és csak vasárnap fog Budapestre visszatérni.

Lukács László miniszterelnök, aki ma reggel az ő felsége személye körüli minisztériumban hivatali teendőket végzett, délelőtt féltíz órakor *Schönbrunnba* ment, ahol a király tíz órakor magának kihallgatáson fogadta.

Féltizenkettő volt, mire *Lukács* a Magyar Házba visszatért. Atöltözött és a külügyminisztériumba hajtatott, hol gróf *Berchtold* közös külügyminiszterrel hosszabb ideig tanácskozott a külpolitikai kérdésekről. Ezután Bécsben a *Sacher-szállodában* megebédelt és a délutáni gyorsvonattal visszatért Budapestre.

Bécsi tudósítás szerint a miniszterelnök már az *ősszi programról* tett kijelentést a királynak. Első sorban az idej *közös költségvetést* kell még letárgyalni a *delegációknak* és ennek megállapítása céljából még az uralkodó ischli utja előtt *ismét Bécsbe megy és megjelenik a király előtt*. Ez alkalommal megállapítják a *delegációk* összeállításának dátumát is.

Az ellenzék újabb kiáltványa.

Mióta a képviselőházból az ellenzék egy részét erőszakkal kiverték, az ellenzék egyáltalán nem vesz részt a tanácskozásban. Ujabb katonai kordon egyáltalán nem is eresztik be a parlament épületébe a kizárt képviselőket; a ki nem zárt ellenzékiek társaik kizáratását házszabályellenesnek tartván, szintén nem mennek be az ország-ház épületébe, a hol most nélkülük folyik az ülés. Az ellenzék ezért újból kiáltvánnyal fordul a nemrethez. A kiáltvány — mely tegnap jelent meg — első sorban a békeakció meghiusítását *Lukács Lászlónak* tudja be, a ki az ellenzék békejavaslatát visszautasította. Házszabály ellenesnek minősíti *Tisza* elnöké választását, rámu-

a véderőtörvény szabálytalan megszavazására, a képviselőházban tanyázó rendőrökre s a fegyveres erő állandó beavatkozására. Azt mondja a kiáltvány, hogy alkotmányunk még a darabont-korszakban sem volt a maihoz fogható veszélynek kitéve s felhívja a nép büntető haragját a kevélyek ellen, a kik szabadságunk ellen törnek. A kiáltványt 94 képviselő írta alá, köztük Apponyi Albert, Kossovich Ferenc, Zichy Aladár a két Károlyi gróf és Justh Gyula.

UJDONSÁGOK.

* **Fejedelmi vendégek.** *Ferdinánd* bolgár király *Eleonóra* királynéval, a trónörökössei és *Fülöp* szász-koburg-góthai herceggel Oroszvárra utazott meglátogatni *Stefánia* főhercegnőt és gróf *Lónyay* Elemért.

* **A szünügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város szünügyi-bizottsága ma, szombaton, június 22 én délután 5 órakor a városházán ülést tart. Ez alkalommal határoznak az igazgató azon kérelme felett, hogy a tervbe vett box-mérkőzés alkalmával a színházi helyarákat felemelhesse. A Bihari Club kezdeményezésére ugyanis egy ír és egy néger boxoló mutatja be mérkőzését.

* **A Patronázs-egyesület ülése.** A biharmegyei és nagyváradai Patronázs egyesület ma, szombaton este 6 órakor a városházán ülést tart.

* **Ujirás első plébánosa.** Ismételten megemlékeztünk már a váradai káptalannak arról a minden dicsőreten felül álló szép, áldozatkész és helyes szociális érzékre valló cselekedetéről, hogy Biharmegye nyugati részén *Ujirás* néven új telepés községet létesített s oda száz magyar családot telepített le. Mindegyiknek öt hold földet adott igen olcsó, 4 és fél százalékos törlesztéses kamattal. Az új községben már áll a káptalan által építtetett iskola, épül *Bunyitay* Vince praelátus-kanonok bőkezűségéből a templom és most töltötték be a plébániát, melynek fentartó kegyura szintén a káptalan lesz. Az új község első lelkészének gróf *Széchenyi* Miklós megyéspüspök a káptalan meghallgatása után *Bogdánffy* Géza rézbányai lelkészt nevezte ki; reá hárul a szép feladat, hogy az új községben a hitéletet megindítsa. *Bogdánffy* utódjává rézbányai lelkészé *Krajnik* György debreceni therézianumi tanulmányi felügyelőt nevezte ki.

* **Seper Kajetán halála.** *Seper* Kajetán neve nem ismeretlen Nagyváradon, évtizedekkel ezelőtt jött Nagyváradra s itt nyomdajelölt és a *Nagyvárad Hírlap* szerkesztője volt. Sok kellemetlensége volt a bírósággal. Innét *Kispestre* költözött, ahol lapot csinált, rőpiratokat adott ki a községi előljáróság ellen, állítólagos panamák miatt. Ezért a bíróság elítélte több ízben. Legutóbb két és fél hónapi fogságra ítélték leplezése miatt. A budapesti gyűjtő fogházban kezdte meg büntetését *Seper* Kajetán, de régi betesége újból elővette a fogházban s feltételes szabadságra engedték. Tegnapelőtt este *Kispest* határában levő lakásán meghalt.

* **Készülnek az őszi hadgyakorlatokra.** Az idei őszi hadgyakorlatot Hódmezővásárhely és Mezőhegyes között tartják meg s résztvesznek azon a temesvári VII. hadtest összes csapatai, tehát a *nagyvárad helyőrség* minden fegyvernemhez tartozó katonái. A nagygyakorlatokon *Ferencz Ferdinánd* trónörökösön kívül négy királyi herceg is jelen lesz. Két léghajó és tíz repülőgép felderítő szolgálatot teljesít. Tervbe volt véve, hogy *Vilmos* német császár is megjelenik a nagygyakorlaton, de ez a látogatás elmarad, a külföldi katonai attasék azonban mind végig nézik a nagygyakorlatot. Az érdekelt vasutak már nagy előkészületeket tesznek a csapatok szállítására s a közutakat is kijavítják.

* **Magyarok a német katolikus nagygyűlésen.** A német katolikusok augusztus közepén rendezik Achenbea 59. nagygyűlésüket. E gyűléseken rendszeres szokás szerint a többi nemzetek is képviseltetik magukat, és az első napon rendezett beköszöntő ülésen üdvözlik a németeket. Magyar részről ezidén *Buttykay* P. Antal budapesti ferenczrendi házfőnök fog beszédet mondani. Az Országos Katolikus Szövetséget *Zsembery* István dr. ügyvezető alelnök és *Hindy* Zoltán dr. igazgató képviselik.

* **A vasuti kocsik között került.** Tegnap reggel 3 óra 20 perckor *Tandi* Gábor rendőr a várad-velencei állomás 5-ik sínpára között földön fekvő, ball vállán és lapockáján súlyos zúzódási sebekkel találta *Novák* András tiszaiorszi születésű téglagyári munkást. — Az esetről jelentést tett a központban honnan *Zilaby* Antal ügyeletes rendőrfelügyelő s *Vass* Károly detektív szálltak ki a helyszínre s a sérült meghallgatása és a helyszíni vizsgálat adata szerint megállapították, hogy nevezett munkás teljesen ittas állapotban került a sinek közé s az egyik tolató vonatnak a teher kocsija az éj folyamán elütötte. A sérült maga is beismerte, hogy csütörtök este állandóan ivott s hogy mily körülmények között került a sinek közé s hogy történt vele a bal eset, nem tudja. *Novák* András a mentők becsúszották a biharmegyei közokórházba. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette.

* **Összesett a piacon.** Tegnap reggel 9 óra tájban a Szent László-téren *Kardos* Miklós gyulai születésű hely és foglalkozás nélküli csavargó napszamos összesett. Esméletlen állapotban szállították be a mentők a biharmegyei közokórházba, hol tegnap délután 1 órakor, még mielőtt eszméletét vissza nyerte volna, s kihallgatható lett volna, meghalt. A rendőrség elrendelte a hullaemlék.

* **Járvány.** Az élesdi főszolgabíró bejelentette az alispánnak, hogy *Elesden* a torokgyök, *Kisbárodon* pedig a vörheny lépett fel járványosan.

* **Leütött korcsmáros.** Tegnap hajnalban *Nádudvari* Ferenc malom-utcai korcsmáros *Baross*-utcán összetalálkozott *Fekete* Sándor rovott multu csavargóval. *Fekete* megtámadta s fejbeverte *Nádudvari* Ferencet s aztán elsökött. A rendőrök egész éjszaka keresték, míg végre megtalálták egyik külvárosi lebujsban. Előállították a rendőrség büntető osztályán, ahol lezárták. *Fekete*t a mentők szállították be a biharmegyei közokórházba.

* **Jégeső a megyében.** Tegnap éjjel a vármegye igen nagy területén pusztított a jég. A nyári zivatar, mely sok helyen záporral sőt felhőszedással is volt vegyes, az alföldi járásokon vonult végig. A zivatart egy negyedóra éjjel előtt a jég szakította meg. A jég sok helyen oly sűrű volt, hogy a búzát szoszoros értelmében leverte. Sok kárt tett ezenkívül a jég a gyümölcsösben is. Legtöbbet szenvedett a jégtől a nagyszalontai, cséfalai székellyhidi és érminályfalvai járás.

* **A villamos áramfogyasztók óvadáka.** A városban terjesztett alaptalan hírekkel szemben értesitem a t. közönséget, hogy minden új fogyasztó kivétel nélkül a szabályrendelet intézkedése értelmében egy havi árambérnek megfelelő nagyságu kamattal nélküli letétet tartozik a fogyasztás megkezdése előtt a villamos mű pénztárába befizetni. Régi fogyasztókkal szemben ugyanezt az eljárást csak pontatlan fizetés esetén fogjuk érvényesíteni. Nagyvárad, 1912. június hó 21. *Belányi* Imre, igazgató.

* **Megőrült a gyermeke miatt.** Tegnap délelőtt borzalmas dolog történt a margitai járás egy kis községében *Albison*. Tudósítónk jelentése szerint *Nagy* Lajos kisgazda napi munkáját végezte a mezőn, míg felesége a házidolgokkal volt odabaza elfoglalva. E közben Nagynak egy 10 hónapos kis gyermeke az udvaron volt és aludt. Az udvarra egy idegen koca szabadult be és az alvó kisgyermeket a szoszoros értelmében széttepte. A szerencsétlen kisgyermek kétségbeesett sirására az utcáról futott be egy leány és az figyelmeztette az anyát a borzalmas dologra. Nagyné a konyhában volt és itt hallotta meg gyermeke szerencsétlenségét. A szerencsétlen anya az udvarra futott, azonban gyermekének már csak kegyetlenül megcsönkített hulláját találta meg. Rettenetes jelenetek következtek ezután. A gyermekét vesztett fiatal anyának irratatos fájdalom elvette az eszét. Örtülési rohamok vettek erőt rajta, megragadta gyermeke véres hulláját s a magasba tartva összefüggéstelen szavakat kiáltott, majd kacagott és sirt, míg ajultan rogyott össze a csecsemő hullája mellé. A háborzongató jelenetnek igen sok szemtanuja volt, akik azonban még csak közeledni sem mertek a dühöngő anyához. Az esetről jelentést tettek a margitai főszolgabíróknak és a körorvosnak. A körorvos nyomban a helyszínre ment és megállapította, hogy az anya gyermeke szerencsétlensége folytán megőrült. Az ügyesség elrendelte az ügyben a vizsgálatot.

* **Az okányi temető ügye.** Im már két éve annak, hogy Okányban megtelt a temető és a község még mindig nem tudott új temetőről gondoskodni. A képviselőtestület az új temető részére talált ugyan megfelelő helyet, azonban ez a hely *Schvartz* Lajos birtokos tulajdonát képezi, aki nem hajlandó átadni a községnek a földet és azzal érvel, hogy a községi legelőből ki lehet keríteni egy megfelelő részt. Erre szakértők mentek ki a községbe, megvizsgálták a környéket és a *Schvartz* Lajos által kijelölt temetőrész temetőhelyül nem találtak alkalmasnak. A képviselőtestület most már határozatilag mondta ki, hogy a szükséges földet ki fogja sajátítani. A képviselőtestület határozatával legutóbb foglalkozott a megyegyűlés, azonban a már régen húzódo és ége-

A legújabb

nyári czipő ujdonságok

MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.

Szabott gyári egységárak.

Telefon 687

Telefon 687

tőn szükséges kérdést még sem intézték el eredményesen. A megye törvényhatósága ugyanis visszaküldi a képviselőtestület határozatát a községnek azzal, hogy kíséreljék meg békés uton elintézni Schwartz Lajossal az ügyet.

* **Bablás az erdőn.** Weisberger Jakab kereskedő tegnapelőtt éjjel hazafelé igyekezett. Utja Békényér községen vezetett keresztül. Alig voltak egy órajárásnyira a községtől, amikor valaki megragadta a lovak zablóját. Ekkor két alak ugrott fel a kocsira s hosszabb dulakodás után megkötözték a kocsist. Weisberger ez idő alatt leugrott a kocsiról s az ut mellett elterülő erdőbe menekült. A rablók mindent elraboltak a kocsiról. Weisberger már éppen visszaakart térni kocsijához, amikor hátamögött hangos beszélgetéssel két alak közeledett feléje. Ijedtébea egy bokor alá bujt s így nem vette észre a két alak, akik aztán futva elmenekültek. Weisberger állítása szerint a rablást kóbor cigányok követték el. A békényéri csendőrsz nyomoz a rablók után, de mindezekig nem sikerült nyomukra találni.

* **Postaügynökség Békéscsaba központjában.** A biharmegyei Békéscsaba központjában 1912. július hó 1-én postaügynökség lép életbe. A postaügynökség kézbesítési köre Békéscsaba, Békéscsaba, Békéscsaba, Kislaka és Sajad községekre terjed ki.

* **Razzia.** Tegnap éjjel a rendőrség, tekintettel a közelgő országos vásárra, Becsei Ignác őrmester vezetése alatt razziaát tartott. 29 férfit és 3 nőt állítottak elő a rendőrség kihágási osztályán.

* **Uj sport játék.** Igen szép és teljesen új sport üzésre alkalmas találmány jött forgalomba, mely olcsóságánál fogva rövid időn belül úgyszólván mindenkinél nélkülözhetetlen lesz, felnőttek, hölgyek és gyermekek részére, test-edző, szem és kézügyesség kifejlesztésére annyira olcsó, hogy bárki is megszerezheti, mert 1 koronától 3 korona árban és 5-féle nagyságban kaphatók. Egyedül LADÁNYI JÓZSEF puskműves sport üzletében Rákóczi-ut Moskovits palota. A M. kir. lőpor áruda, telefon 269. Tanoncok felvétetnek.

Megjelent a képes mieder divat újabb modern füzőkről, csak **Rosenzweig Róza** miedergyárában Szalárdi-u. 9. kapható **ingyen és bérmentve.**

Középiskolai

magánvizsgára-, érettségire-, javító vizsgákra egész nyáron **dr. Kállay-féle szemináriumban** (Budapest, IV. Kaplony utca 5. Telefon 125-38.) Eredményei köz-tudomásulag kiválóak.

Különleges felöltők, kosztümök blouzok és gyermekruhák a legnagyobb választékban

Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában

Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szombat: Theodor és Társa,
Vasárnap d. u. Kis barátó, este: Modern apostol.

Theodor és társa. Ma, szombaton este a legújabb és legdivatosabb francia vígjáték-írók, Nancey és Armont ez évben bemutatott, frenetikus sikerű vígjátéka, Theodor és társa kerül színpadra. Theodor és társa hatásosan és ötleteiben kifogyhatlan változatossággal állítja be azoknak a vidám kis cselszövényeknek képét, amikkel egy telivér párisi asszonyka fonja be féltékeny férjét és elhitei a gyanakvó emberrel, hogy nem a saját feleségének fotográfiáját lelta meg a házibarátnál, hanem egy színésznőjénél. A jókedvű menyecske, aki igazi parisienne, temperamentumosan és ezer fortélylyal vezeti végig a mulatságos alakoskodást és helyzetéről-helyetere kacagató, új igazi vígjátéki szituációkat teremt. A színház ezzel az estével kétségtelenül élvezetteljes és kellemes szórakozást biztosít közönségének.

Egy modern apostol. Holnap, vasárnap este lesz a premierje Kobek Antal és Szombathalvy Albert nagyszabású drámaújdonosságának, az Egy modern apostol-nak. A szerzőknek első színművük ez a sokatigéző darab, amely legérdekesebb és legmozgalmasabb levegőjű millieu-ból, a munkáséletből veszi témáját. Az Egy modern apostol vasárnapi bemutatójára fővárosi szociáldemokrata szervezetek több tagja leérkezik.

A kis barátó. Holnap, vasárnap délután Oscar Strauss behízelgő muzsikája, fordulatos új operettje, »A kis barátó« kerül színpadra.

Batizfalvy Elza vendégstíli. Hétfőn, kedden és szerdán nagyon kedves vendége lesz a nyári színháznak. Batizfalvy Elza asszony, a miskolci és egri színház becézett szubrettprimadonnája, akinek nevéhez forró sikerű nagyváradi színházi szezonesték és operettbemutatók közelmúltbeli emléke fűződik, Nagyváradra jön és a hét első három napján fellép a Szigligeti-színházban. A Kis gróf, a Leányvásár, a Cigányszerem szubrettszerepeit játssza el Batizfalvy Elza és bizonyára a régi szeretettel, megbecsüléssel fogja őt körülvenni mindenki, aki szemtanúja volt a kedves művésznő nagyváradi sikereinek.

EGYESÜLETEK.

A tüdővész ellen védekező egyesület közgyűlése. A tüdővész ellen védekező egyesület, az egyesületi alapszabályok 7. § a értelmében június 30-án d. e. 11 órakor a város-háza kis termében évi közgyűlést tart, melyre az egyesület tisztelt tagjait ez uton meghívja. Táragsorozat: 1. Általános jelentés az egyesület működéséről, záró számítások előterjesztése és a felmentvény megadása. 2. 1912. évi költségvetés megállapítása. 3. Esetleges indítványok, melyek az alapszabály 7. §-a szerint 1912. jun. 29-én d. e. 11 óráig az egyesület elnökénél írásban nyújtandók be. Kelt Nagyváradon, 1912. június 22-én. Fetszer Antal, felszentelt püspök, elnök, Fráter Pál dr. ügyvéd, titkár.

TANÜGY.

Érettségi vizsgálat a felsőkerekedelmi iskolában. A nagyváradi felsőkerekedelmi iskolában tegnap fejeződtek be az idei érettségi vizsgálatok. A vizsgálatok dr. Szabó Sándor sárospataki jogakadémiai tanár és dr. Nesmera Aladár aradi iparoktatási felügyelő vezette. Az írásbeli és szóbeli vizsgálatra összesen 63-an jelentkeztek, akik közül 30-an szeptemberi javítóra utasítottak. Jelesen érett kilenc.

SPORT.

A vasárnapi városközi mérkőzés.

A magyar labdarugó sport legnevesebb emberei az Olympiára utaztak, így ma Budapesten jelentősebb football esemény nem történik.

Az ország football sportjának hívei ma tehát Nagyváradra tekintenek, ahol holnap, vasárnap délután országos esemény: az első vidéki városközi labdarugó mérkőzés fog lefolyni. Nagyvárad városának sporthírnevét méltán fogja öregbíteni az a körülmény, hogy amint a város volt az, ahol első ízben jelentek meg a vidéken angol labdarugók, úgy itt fog lefolyni az első vidéki reprezentatív városközi mérkőzés és Nagyvárad városához fog fűződni a kiindulás, mely kétségtelenül hatalmas lendületet fog adni a vidék egyetemes sportjának. Nagyvárad város közönsége tehát bizonyára a maga teljes fontossága szerint fogja értékelni a holnapi kiváló sporteseményt és mindenki ott lesz holnap délután a Sport-téren, hogy tanuja legyen nemcsak a nagyszerű sporteseménynek, hanem annak is, miként küzdenek a mi derék fiaink a város hírnevéért.

A küzdelem igen erős lesz, tehát elsőrendű sport élvezetet ígér. A debreceniek a lehető legerősebb csapatot küldik át. Tegnap megkapta a nagyváradi válogató bizottság a debreceni csapat végleges összeállítását, amely a következő:

Blattner (DTE.), Balla II. (KASE.), Loska (DTE.), Horváth (DTE.), Solnai (DSE.), Bach (KTE.), Balla I. (KASE.), Kerekes (KASE.), Markovics II. (DTE.), Stern (DMTE.), Láng (DTE.) Amint látható ez összeállításból, a debreceni bizottság jeles munkát végzett, mert csapatának úgy védő, mint támadó játékosait a legerősebben válogatta össze a debreceni csapatokból. A debreceni reprezentatívok tehát erős munkát fognak adni a nagyváradi válogatott csapatnak s ez erős összeállítással szemben alig merünk a magunk részére győzelmi jóslásokba bocsátkozni.

A nagyváradi csapat szereplése, helyesebben egyes játékosok részvétele felől mendedmondák keringenek. Beszélnek, hogy a NSE. csapatából kiszemelt hadapródok nem játszhatnak, mert az egyik kiszemelt MAC. játékosnak egy honvédszázalóval affairje volt. Ezzel szemben a valóság az, hogy miniszteri körrendelet tiltja a honvéhadapródoknak a polgári sportegyesületek nyilvános szerepléseiben való részvételt.

Ezt a miniszteri rendelkezést Ránffy Zsigmond alezredes, iskolaparancsnok kedden tehát a válogató bizottság ülése előtt parancsban adta ki, de mert a miniszteri rendelet szerint kivételes esetre ha ez iránt hozzá kérelemmel fordulnak, a honvédelmi miniszter az

Engedélyt megadhatja. Lukács Odón tanácsos a válogató bizottság elnöke sürgős kérvény felterjesztésével kérte a kijelölt három hadapród szerepelhetésének engedélyezését. Remélhető, hogy e felterjesztésre az engedély megjön s ez esetben a hadapródok beállítását mi sem fogja akadályozni. Ha ez mégsem jönne meg kellő időre, a csapat a tartalékból megfelelően kiegészíthető lesz.

A többi játékosok mind részt vesznek a csapatban, mert nem tételezhető fel a mit a pletyka terjeszt, hogy a hadapródok távollmaradása miatt más játékosok is kivonják magukat. A csapat tagjai bizonyára jól meg gondolják ez elhamarkodott és indokolatlan tettük következményeit és a válogató bizottság és ennek nagyérdemű elnöke Lukács Odón tanácsos dezavválásával nem teszik ki magukat és klubjukat nemcsak a város, de ez egész ország megsemmisítő kritikájának. Nem hiszhetjük, hogy akadjon ember a ki e fontos időben intrikának engedve, a maga és clubja becsületét kockára tegye.

A debreceni csapat holnap, vasárnap délebben érkezik meg. Fogadtatásukra a NAC. és N.E. tagjai testületileg megjelennek. A délután részletes programját holnapi számunkban közöljük.

Új footballbírák. A nagyváradai football életnek már helybeli bírói is lesznek. Vasárnap Stemkúbeli Odón MLSz. titkár és két bírósági tag előtt footballbírói vizsgát tesznek: Lakatos Béla (BVC.) Schmidt Béla, Engel Emil, Friss József, Schossberger Nándor (NAC.) Juricskay Baroa, Stépán Ferenc (NSE.) Schléssinger Izidor (NSC.) — A jelöltek a vizsgára erősen készülnek.

Kilépés a NAC.-ból. Mint értesülünk, Vécsey Károly a NAC. kiváló balszélsője a NAC.-ból kilépett s tudomásunk szerint a VAC.-ba lépett be. Belépésével a VAC. egy igen jó játékosal erősödött.

A Nagyváradai Sportegylet júniálisa. A NSE. 22-iki Püspök-fürdői júniálisa iránt városszerte élénk érdeklődés mutatkozik s ha az idő kedvezni fog, népes és elegáns mulatságra van kilátás. A rendezőség meghívta a júniálisa a debreceni sportegyleteket is, amelyeknek válogatott tagjai tudvalevőleg e hó 23-án Nagyváradon a városközi mérkőzésen részt fognak venni. A rendezőség felkéri ezúton a N. S. E. tagjait, hogy a júniálison clubjelvényüket tűzzék fel, e clubjelvény lévén a rendezőségi jelvény is egyben. A NSE. júniálist rendező bizottsága ezúton is kéri a résztvevő közönséget, hogy híven a multság családias jellegére, megjelenésében minden fényűzést mellőzni sziveskedjék.

TÁVIRATOK.

Az ellenzék újabb kiáltványa.

Budapest, június 21.

(Saj. tud.) Az ellenzék ma kiáltványt intézett a magyarországi polgársághoz. E kiáltványban elmondja az ellenzék, hogy az alkotmány veszedelmes támadásnak van kitéve. Felszólítja a népet, hogy emelje fel tiltakozó szavát az elnyomók ellen és a nép haragja büntesse meg azokat, akik a haza szabadságát akarják elnyomni.

Lukács és Hazai Bécsben.

Budapest, június 21.

(Saj. tud.) Lukács László miniszterelnök az audiencián a politikai folyó ügyekről tett jelentést az uralkodónak, a ki a jelentéseket helyeslőleg vette tudomásul. Hazai bécsi útja a katonai ügyességi kérdések tárgyalásával van szoros összefüggésben.

A véderőtörvény életbelépése.

Budapest, jun. 21.

A véderőtörvény június 29-én, a király szentesítésével életbe fog lépni. Június 28-án királyi kézirattal elnapolják a Házatot s a parlament októberben fog ismét összejönni. A király már jóváhagyta Lukács összes programját. Lukács kijelentette, hogy az általános választójogot még a tél folyamán föltétlenül meg fogja valósítani.

Apponyi Géza gróf lemondása.

Budapest, június 21.

(Saj. tud.) Apponyi Géza gróf Tolna-megye főispánja ma a kormány eljárásának elítélése után beadta lemondását. A lemondott főispán egyidejűleg a munkapárthoz is levelet intézett, melyben bejelenti, hogy kilép a pártból.

Öngyilkos számvevőtiszt.

Bécs, jun. 21.

(Saját tudósítónktól. Ma Mencsik számvevőtiszt szolgálati fegyverével föbe lőtte magát és azonnal meghalt. A számvevőtiszt öngyilkossága szoros összefüggésben van a legutóbbi puskaporrobbanással. Mencsik ellen ugyanis a robbanás után felettes hatósága vizsgálatot indított.

Aratólányok katasztrófája.

Pavia, június 21.

A Pón 17 aratólány esolnakkal akart a munka után falujába menni. A rozoga csolnak felborult s az aratólányok a vízbe veszttek.

Olasz hajók török kikötőkben.

Konstantinápoly, június 21.

Tegnap délután egy olasz szállítóhajó behatolt az Alexandria mellett lévő junmurtaliki kikötőbe, de röviddel azután eltávozott. Egymásik olasz gőzös a messinai kikötőbe hatolt be, ahol átkutatott egy német gőzöst és azután Syria irányába eltávozott.

Halálos játék.

Gyula, június 21.

Köröstarcsa községben Fábrián György 11 éves gyermek átment a szomszédba barátjához, Hajdu Károlyhoz. A kis Fábrián levette Hajduéknál a falról a flóbert fegyvert és barátjára fogta. A fegyver elsült és a golyó Hajdu Károly mellébe hatolt. A kis fiu rövid kintlódás után meghalt.

NYILTTÉR.

BENEDEK TESTVÉREK

„Mosóleány” fűszer-nagykereskedése, Nagyvárad (Zöldfa-utca 8.)

ajánlja a „BENEDEK” - SZAPPANT darabja 30 fillér,

amely száraz állapotban ruhamosásra kiválóan alkalmas. Legolcsóbb fűszerek és friss nápolyi főzelékek forrása. Mexikói kávébehozatal. —

Pörkölt kávé árak:

4-féle zamatu	1/4 kg. K 1.—
8-féle	1/4 kg. K 1.10
12-féle	Benedek-keverék 1/4 kg. K 1.25

Megjegyzendő, hogy 1 kg. pörkölt kávé 1 kg. 25 deka nyers kávénak felel meg.

REGÉNYCSARNOK.

GYÖNGYVIRÁG.

IRTA CSERES ANDOR. 11

Legelsőbben szépen simára borotváltatta arcát, azután a csendes üzleti semmittevésben meggömbölyödött, megtanult eleganciával öltözködni, Léni megszűnt egyszerűen Léni lenni, lett belőle nagyságos asszony, — mint nagyságos asszony elhizott.

Ez alatt a család megszorodott. Elzával és Malvionál. A fiuk nőttek, mind a három felsőbb iskolába járt. Móric a kereskedelmibe, Miska a reáiba. Fülöp a polgáriba. Horvát Jenő, az apa úgy határozta el, hogy Móric kereskedő, Miska mérnök, Fülöp gazdasz legyen, a két leán meg férjhez megy.

A nagyságos asszony, Horváth Jenőné, bármennyire törekedett is hiányos nevelését pótolni és mint bankár neje az őt körülvevő társadalmi szokásokba és környezetbe beilleszkedni, megmaradt a régi árendásnének azzal a külömbiséggel, hogy már az új és a régi életmód összezavarodott a fejében, nem volt képes e kettőt egymásba illeszteni.

A gondtalan élet következménye az lett, hogy elhizott, úgy tipegett, mint egy töltött liba, a ruhája, bármennyire finom és válogatott volt is, úgy állott rajta, mintha vasvillával hányták volna rá.

Es mindezekhez hozzá járult ez a szeretlen divat, amelyet követnie kellett. A hatalmas tollakkal meg madárszárnnyakkal fedett óriási kalapot a fejére sem tudta tenni. Elza és Malvina, bár még nem voltak nagyok, anyjakat sokszor kievették, mivel a bal-fogású öltözködés terde helyzetbe sodorta a nagyságos mamát.

Szükség volt tehát arra, hogy valakit a leányai mellé alkalmazzon, aki ő reá is ügyeljen.

Horovitzné minden áron francia bonnet kívánt, de Horvát, mint tapasztaltabb egyén, a német mellett döntött.

A kis leányok magok is német kisasszonyt kívántak.

Egyik jobb hírű ügyvétség útján hozattak is Strassburgból.

A szőke, kék szemű, piros arcú szépség, akit Heller Augusztinának hittak, meg is érkezett. Fűrge, ügyes leány volt, aki mindenhez értett, amire asszonyának szüksége volt, csak akkor nem értett, hogy szombaton ünnepeljen a vasárnap helyett.

Gondjaiba vette a két kis leányt és legelsőbben is megtanította őket németül a Miatyánkra, sőt még a keresztvetésre is, ami a bankár urnak egyáltalában nem tetszett, noha a mamának mint új dolog kedvére volt.

— Igen, Jenő! — mondá a férjének — mi is vasárnap ünnepelek.

Moric fia komoly emberré fejlődött, a kereskedelmi akadémián, ahol számokkal, meg napismével bibelődnek az ifjak, elfásul a lélek, előtte egy minden a jó házasság, mert a lányt is, akit elvesz olyan árunak tekinti, amire rá kell fizetni még hogyha milliókat hozna is.

Móric lett a bank és váltóüzlet főnöke.

A pénzügyvilágban feltűnt, hogy Horváth Jenő egyáltalában nem jelent meg a tőzsdén. Pénz és hitelműveleteit ügynökei által bonyolította le, de amikor Móric a porondon megjelent, első dolga volt a tőzsdén játszani, ami sikerült is neki és nagyban hozzájárul abhoz, hogy az üzletül felinduljon.

A német kisasszonyt észre sem vette.

Hanem amikor Miksa megszerezte a gépészernőki oklevelet, hazatért elsőben is a német kisasszonynak csókolt kezét.

— Te, Max! — szólította meg az anyja, — te egy közönséges csidó legény vagy. Te azt nem tudnád, hogy első a mamád!

Miksa szemei nagy gyönyörben függtek a piruló leány alakján.

— De mikor ő olyan szép, mint a gyöngyvirág.

— Gyöngyvirág? mi az? Periblume!

— Nem, anyám, Mayblümchen! — válaszolt Miksa.

A benne fülig pirulva futott ki a szobából. Ettől az időtől kezdve Elza és Malvin magok között és nyilvánosan Gyöngyvirágnak nevezték a német kisasszonyt.

A benne ezt a nevet, amelyet Miksától kapott, utálta. Azért-e, mert Miksa öntötte rá vagy mert csak képekről és könyvekből ismerte még, nem tudni. Külömben való tény, hogy vannak csinos alakok, akik első tekintetre el-lenszenvet keltenek magok iránt, aminek okát megmagyarázni nem lehet.

Ilyen volt Miksa is.

Első fellépése óta a benne kerülte őt, mintha közelében veszélyt sejtett volna, Elza és Malvin ösztönyszerűleg őrizték a leányt.

Fülöp, a gazdász, szintén befejezte tanulmányait. Abrándos fia lett belőle, akinek a nők általában tetszettek, azonban szemérmes ifjú lévén, telette nagy szüksége volt a bátoritásra.

Amikor haza jött, első tekintetre meglátta a bonnet, azt hitte, hogy két szemei álmatagon függenek rajta, úgy vélte jónak, hogy ha abrándosan visszanozza azt.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Budapesten

A gabonatőzsdén tegnap szilárd volt az irányzat.

Határídők ábrlata:

Májusi buza	— — — —	11.25
Októberi buza	— — — —	11.59
Októberi rozs	— — — —	9.35
Októberi zab	— — — —	9.06
Májusi tengeri	— — — —	8.95
Júliusi tengeri	— — — —	8.89

Budapesti értéktőzsdé.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiók-jának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	835.25
Osztrák hitelrészvény	— —	639.25
Jelzálogbank	— —	459.25
Leszámitoló és pénzváltó	— —	544.—
Városi vasut	— —	416.50
Közuti vasut	— —	768.—
Osztrák államvasut részvény	— —	732.50
Salgótarjáni kőszén	— —	753.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Sarkady és Szánthó TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak. TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS. Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra Saját ház.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrényi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5°/₁₀₀-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlái betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyó-sít házakra és földbirtokokra.

Kovács Zsigmond

műasztalos

géperőre berendezett

ipartelepe

Szacsvay-utca 70. sz.

Telefon 10-87.

Biharmegye magyarszéki járás főszolgabírójától.

571—1912.

Pályázati hirdetmény.

A szombatsági körjegyzőségben lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, akik ezen 1000 korona fizetés, 200 korona lakbér s 100 korona napidíj általánnyal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ába előirt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzam legkésőbb folyó év július hó 7-ig adják be.

A választás határnapjának kitűzése iránt később fogok intézkedni.

Magyarszéke, 1912 június hó 20-án.

Dr. Halász Elemér,
főszolgabíró.

VARJU FERENC

műbútor asztalos

DAMJANICS-UTCZA 5. SZ.

Készít minden néven nevezendő modern butorokat stb. — Elvállal javításokat jutányos árban.

Szalonna, prima, pörkölt, nehéz áru legjutányosabban kapható. Mindennemű termények vétele és eladása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társaság-árosztály.

Teleky-utca 3-ik szám, Telefon 172.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 39	8 10
V.-Velece >	7 59	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó >	8 16	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velece >	9 17	11 19	3 47	7 31	9 47
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 81
V.-Velece >	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velece >	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Teszler Simon-féle

posztó és gyapjuszövet, bélésárúk
és szabó kellékeknek kiárúsítását

már megkezdte!

Zöldfa-utca 21. szám alatt.

Kátránypapír:

21 kilós tekercs		K	2-20
29 " "		"	3-50
35 " "		"	4-00
40 " "		"	5-50
55 " "		"	7-00
34 " elszigetelő		"	4-50

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtok-
vásárlási, eladási és
erdő becslési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZAM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725.

Egy amerikai rendszerű, orgonahangu

HARMONIUM

keveset használt, igen olcsón eladó.
Bővebbet WÄGNER a „Hangszer Ki-
rály“-nál országszerte elismert legolcsóbb
hangszeráruházában, Budapest, József-
körút 15. (Gyorsjavító műhely.)

Hangszerekről fényképes árjegyzéket ingyen
küld. Kézi harmóniumokban óriási raktár.
Ne vásároljunk részletre !!

JÉGSZEKRÉNYEK, FAGYLALT-GÉPEK, PERMETEZŐK

legnagyobb
választékban

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek
vaskereskedésében

Telefon 390.

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

ALAPITTATOTT 1845.

Saját kőfaragó-telep: Kórház-utca 4. szám.
és Rákóczi-ut 23. sz.

LÉVAI MÁRTON

R. T.

Magyarország legnagyobb

SIRKŐ-
RAKTÁRA

Nagyvárad, Fő-utca 20. sz. Saját ház.

A vaskóhi márványbányák SIRKŐ-
gyártmányainak egyedüli elárúsítója.

ALAPITTATOTT 1845.